

Basel II: การปรับตัวจากธนาคารพาณิชย์ถึงภาคเอกชน

โดย ชาติตริ โสภณพนิช

“มองเศรษฐกิจไทยปี '50 : ความท้าทายของธุรกิจและนักลงทุน”

2 พฤศจิกายน 2549

ขอบเขตของการนำเสนอ

1. ภาพรวมของ Basel II
2. ผลกระทบต่อธนาคารพาณิชย์
3. ผลกระทบต่อลูกค้าและผู้ประกอบการ

1. ภาพรวมของ Basel II

หลักเกณฑ์ Basel II คือ หลักเกณฑ์สากลเพื่อกำกับดูแลการดำเนินงานกองทุนของธนาคาร

- **คณะกรรมการ Basel** คือ การรวมกลุ่มของธนาคารกลางและผู้กำกับดูแลสถาบันการเงินชั้นนำของโลก
- **หลักเกณฑ์การกำกับดูแลเงินกองทุน Basel I**
 - กำหนดหลักเกณฑ์สากลในการดำเนินงานกองทุนขั้นต่ำที่ธนาคารต้องถือปฏิบัติ
 - ดำเนินถึงความเสี่ยงด้านสินเชื่อ
 - ประกาศใช้ในปี 2531

หลักเกณฑ์ Basel II คือ หลักเกณฑ์สากลเพื่อกำกับดูแล การดำรงเงินกองทุนของธนาคาร (ต่อ)

- หลักเกณฑ์การกำกับดูแลเงินกองทุน **Basel II**
 - ปรับให้เหมาะสมและสอดคล้องกับพัฒนาการและความสลับซับซ้อนของธุรกิจที่เกิดขึ้นในช่วง 15 ปีต่อมา ถูกกำหนดขึ้นและประกาศใช้ในปี 2544
 - ครอบคลุมชนิดของความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ และด้านตลาด ด้วย
 - ให้ความสำคัญกับคุณภาพของผู้กู้ และมาตรการลดความเสี่ยง
 - ใช้ประโยชน์จากเทคนิคด้านการประเมินความเสี่ยง และการบริหารความเสี่ยงใหม่ ๆ เช่น Portfolio Modeling, Capital Allocation รวมทั้ง Stress Testing

หลักเกณฑ์ Basel II คือ หลักเกณฑ์สากลเพื่อกำกับดูแล การดำรงเงินกองทุนของธนาคาร (ต่อ)

- ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) มีแนวทางที่จะนำหลักเกณฑ์ Basel II มาประยุกต์ใช้
- กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ในประเทศต้องปฏิบัติ ภายในสิ้นปี 2551

Basel II เป็นก้าวหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบด้านการธนาคารพาณิชย์ที่สำคัญ

การกำกับดูแลเงินกองทุน Basel II

Pillar 1. การดำรงเงินกองทุนขั้นต่ำ

- กำหนดเงินกองทุนขั้นต่ำที่ยอมรับได้
- สามารถเลือกประเมินระดับความเสี่ยงด้านสินเชื่อโดยอิง Rating
 - Public Rating
 - Internal Rating
- เพิ่มความเสี่ยงด้านปฏิบัติการและตลาด

Pillar 2. การกำกับดูแลโดยทางการ

- หลักการ 4 ประการ
 - ธนาคารต้องประเมินความเสี่ยงพหุของเงินกองทุนของตน
 - องค์กรกำกับดูแลตรวจสอบความเสี่ยงพหุและความเหมาะสม
 - ธนาคารควรมีเงินกองทุนส่วนเกิน
 - องค์กรกำกับดูแลเข้าแทรกแซงโดยเร็วหากเงินกองทุนไม่พอ
- ต้องประเมินความเสี่ยงรอบด้าน

Pillar 3. การใช้กลไกตลาดในการกำกับดูแล

- เปิดเผยโครงสร้างเงินกองทุน
- เปิดเผยวิธีการประเมินและบริหารจัดการความเสี่ยง
- เปิดเผยภาพรวมและลักษณะความเสี่ยง (Risk Profile)
- เปิดเผยความเสี่ยงพหุของเงินกองทุน

เปลี่ยนแปลงจาก **Basel I**
อย่างมาก

NEW

NEW

Basel II เป็นก้าวหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบด้านการธนาคารพาณิชย์ที่สำคัญ

การกำกับดูแลเงินกองทุน Basel II

Pillar 1. การดำรงเงินกองทุนขั้นต่ำ

- กำหนดเงินกองทุนขั้นต่ำที่ยอมรับได้
- สามารถเลือกประเมินระดับความเสี่ยงด้านสินเชื่อโดยอิง Rating
 - Public Rating
 - Internal Rating
- เพิ่มความเสี่ยงด้านปฏิบัติการและตลาด

เปลี่ยนแปลงจาก **Basel I**
อย่างมาก

Basel II เป็นก้าวหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบด้านการธนาคารพาณิชย์ที่สำคัญ

การกำกับดูแลเงินกองทุน Basel II

Pillar 2. การกำกับดูแลโดยทางการ

- หลักการ 4 ประการ
 - ธนาคารต้องประเมินความเพียงพอของเงินกองทุนของตน
 - องค์กรกำกับดูแลตรวจสอบความเพียงพอและความเหมาะสม
 - ธนาคารควรมีเงินกองทุนส่วนเกิน
 - องค์กรกำกับดูแลเข้าแทรกแซงโดยเร็วหากเงินกองทุนไม่พอ
- ต้องประเมินความเสี่ยงรอบด้าน

Basel II เป็นก้าวหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบด้านการธนาคารพาณิชย์ที่สำคัญ

การกำกับดูแลเงินกองทุน Basel II

Pillar 3. การใช้กลไกตลาดในการกำกับดูแล

- เปิดเผยโครงสร้างเงินกองทุน
- เปิดเผยวิธีการประเมินและบริหารจัดการความเสี่ยง
- เปิดเผยภาพรวมและลักษณะความเสี่ยง (Risk Profile)
- เปิดเผยความเพียงพอของเงินกองทุน

Pillar 1 กำหนดวิธีการประเมินความเพียงพอของเงินกองทุนขั้นต่ำเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านสินเชื่อไว้หลายวิธี ซึ่งธนาคารสามารถเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสมกับความพร้อมของแต่ละธนาคาร

Internal Ratings Based (IRB) Approaches

Standardised Approach

- หลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านสินเชื่อใกล้เคียง Basel I
- อนุญาตให้ใช้ระดับความเสี่ยงเครดิต ของสถาบันจัดระดับเครดิตภายนอก (External Rating Agency) ได้
- กำหนดน้ำหนักความเสี่ยง (RW) สำหรับสินเชื่อเพื่ออยู่อาศัย ต่ำ
- ใช้หลักประกันเพื่อปรับลดความเสี่ยงได้ตามที่ ปรท กำหนดเท่านั้น

Foundation (Non-retail only)

- ใช้ระดับความเสี่ยงที่ธนาคารประเมินเอง และสามารถนำค่าเป็นของการผิดนัด (PD) ที่ธนาคารคำนวณเอง
- ใช้ค่าองค์ประกอบความเสี่ยง LGD, EAD, M ที่ปรท กำหนด
- ใช้หลักประกันเพื่อปรับลดความเสี่ยงได้ตามที่ ปรท กำหนดเท่านั้น

Advanced

- ใช้ระดับความเสี่ยงที่ธนาคารประเมินเอง ตลอดจนค่าองค์ประกอบความเสี่ยง PD, LGD, EAD, M ที่ธนาคารคำนวณเอง
- ใช้หลักประกันเพื่อปรับลดความเสี่ยงได้ทุกประเภท
- ธนาคารต้องแสดงให้เห็นว่าค่าองค์ประกอบความเสี่ยงและแบบจำลอง (CRR) ที่นำมาใช้มีความสมเหตุสมผลและผลการคำนวณมีความถูกต้องแม่นยำ

กระบวนในการพัฒนามาตรวัดความเสี่ยง

Pillar 1 กำหนดวิธีการประเมินความเพียงพอของเงินกองทุนขั้นต่ำเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านสินเชื่อไว้หลายวิธี ซึ่งธนาคารสามารถเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสมกับความพร้อมของแต่ละธนาคาร

Standardised Approach

- หลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านสินเชื่อใกล้เคียง Basel I
- อนุญาตให้ใช้ระดับความเสี่ยงเครดิต ของสถาบันจัดระดับเครดิตภายนอก (External Rating Agency) ได้
- กำหนดน้ำหนักความเสี่ยง (RW) สำหรับสินเชื่อเพื่ออยู่อาศัย ต่ำ
- ใช้หลักประกันเพื่อปรับลดความเสี่ยงได้ตามที่ ปรท กำหนดเท่านั้น

กระบวนในการพัฒนามาตรวัดความเสี่ยง

Pillar 1 กำหนดวิธีการประเมินความเสี่ยงของเงินกองทุนขั้นต่ำเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านสินเชื่อไว้หลายวิธี ซึ่งธนาคารสามารถเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสมกับความพร้อมของแต่ละธนาคาร

Internal Ratings Based (IRB) Approaches

Foundation (Non-retail only)

- ใช้ระดับความเสี่ยงที่ธนาคารประเมินเอง และสามารถใช้น้ำจะเป็นของการผิดนัด (PD) ที่ธนาคารคำนวณเอง
- ใช้ค่าองค์ประกอบความเสี่ยง LGD, EAD, M ที่ ธปท กำหนด
- ใช้หลักประกันเพื่อปรับลดความเสี่ยงได้ตามที่ ธปท กำหนดเท่านั้น

Advanced

- ใช้ระดับความเสี่ยงที่ธนาคารประเมินเอง ตลอดจนองค์ประกอบความเสี่ยง PD, LGD, EAD, M ที่ธนาคารคำนวณเอง
- ใช้หลักประกันเพื่อปรับลดความเสี่ยงได้ทุกประเภท
- ต้องแสดงให้เห็นว่าค่าองค์ประกอบความเสี่ยงและแบบจำลอง (CRR) ที่นำมาใช้มีความสมเหตุสมผล และผลการคำนวณมีความถูกต้องแม่นยำ

กระบวนในการพัฒนามาตรวัดความเสี่ยง

2. ผลกระทบต่อธนาคารพาณิชย์

Basel II ให้ประโยชน์ต่อธนาคารพาณิชย์ เนื่องจากกำหนดกรอบ Roadmap of best practices ในการบริหารจัดการความเสี่ยง

- Basel II กำหนดขึ้นจากการศึกษาและทบทวนแนวทางปฏิบัติของธนาคารต่างประเทศชั้นนำ
- สถาบันการเงิน/ธนาคารไทยที่เลือกวิธี SA ในการดำรงเงินกองทุน อาจจะนำแนวทางปฏิบัติของ IRB มาใช้ในการวางระบบการบริหารความเสี่ยง โดยอาจไม่ต้องลงทุนเพิ่มเติมมากนัก แต่จะได้รับประโยชน์จากกรอบแนวทางปฏิบัติในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดีเยี่ยม

Basel II ให้ประโยชน์ต่อธนาคารพาณิชย์ เนื่องจากกำหนดกรอบ Roadmap of best practices ในการบริหารจัดการความเสี่ยง (ต่อ)

- . . . โดยประโยชน์ที่เห็นได้ชัดที่เกิดขึ้นกับธนาคารนำแนวทางของ IRB ไปใช้คือ
 - การจัดสรรการใช้เงินกองทุน (capital allocation) ที่ดีขึ้น
 - ผลการประกอบการมีความผันผวนน้อยลง
 - ความสามารถในการบริหารจัดการและบริการลูกค้ากลุ่มต่าง ๆ มีประสิทธิภาพสูงขึ้น เนื่องจากธนาคารมีความเข้าใจความเสี่ยงของลูกค้าดีขึ้น
 - ชื่อเสียงในฐานะองค์กรที่มีระบบการบริหารจัดการที่ทันสมัย

Basel II อาจส่งผลกระทบต่อธนาคารไทยเช่นกัน

Uncertainties

- ผลกระทบต่อ การดำรงเงินกองทุนชั้นต่ำ
 - การคำนวณและข้อมูลที่ใช้ซับซ้อนขึ้น
 - ความไม่แน่นอนว่า IRB จะช่วยทำให้ความต้องการเงินกองทุนลดลงหรือไม่
- ผลกระทบต่อ ความสามารถในการแข่งขันของธนาคารไทย
 - ระหว่างธนาคารที่เลือกใช้วิธีการดำรงเงินกองทุนชั้นต่ำที่แตกต่างกัน (SA, IRB)

Basel II อาจส่งผลกระทบต่อธนาคารไทยเช่นกัน

Challenges

- โครงสร้างพื้นฐาน: การลงทุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น ระบบฐานข้อมูล, โครงสร้างระบบสารสนเทศ, Software, Hardware
- แบบจำลองและค่าองค์ประกอบ: ความสามารถในการจัดทำแบบจำลอง (CRR Model) และการจัดทำค่าองค์ประกอบความเสี่ยง ที่สมเหตุสมผลและให้ผลลัพธ์ที่แม่นยำ
- ขั้นตอนปฏิบัติงาน: ปรับขั้นตอนปฏิบัติให้สอดคล้องกับการบริหารความเสี่ยงใหม่
- องค์กร: การปรับองค์กรเพื่อตอบสนองข้อกำหนด Basel II
- การเสริมสร้างความรู้ภายในองค์กร: เสริมสร้างให้ความรู้ที่เป็นสากล และนำหลักปฏิบัติที่เป็น best practices มาใช้ในองค์กร

3. ผลกระทบต่อลูกค้าและผู้ประกอบการ

Basel II จะมีผลกระทบต่อการใช้งานสินเชื่อของธนาคาร . . .

การเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดกับธนาคาร...

- หากปล่อยสินเชื่อที่มีความเสี่ยงสูงขึ้น ธนาคารต้องดำรงเงินกองทุนเพิ่มขึ้น
- ดำรงเงินกองทุนสำหรับวงสินเชื่อส่วนที่ยังไม่เบิกใช้
- สามารถแยกแยะระหว่างสินเชื่อความเสี่ยงสูง กับสินเชื่อความเสี่ยงต่ำ
- แยกบทบาทการพิจารณาสินเชื่อกับการบริหารความสัมพันธ์ลูกค้า เพื่อให้เกิดความกังวลในการอนุมัติสินเชื่อ
- การวิเคราะห์ทบทวนสินเชื่อมีความระมัดระวัง และมีความถี่มากขึ้น

...อาจมีผลต่อลูกค้า

Availability of Credit

ต้นทุนในการกู้ยืมเงินของลูกค้า

การเปิดเผยข้อมูลของลูกค้า

...ในที่สุด สิ่งต่างๆ เหล่านี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้กู้โดยรวมและเศรษฐกิจไทย

สิ่งที่ผู้ประกอบการและลูกค้าของธนาคารควรคำนึงถึง...

- ธุรกิจที่มีการจัดการและมีประวัติด้านการกู้ยืมเงินที่ดี จะสามารถเข้าถึงเงินกู้ได้ง่าย โดยมีต้นทุนการกู้เงินที่ต่ำลง ผู้ประกอบการจึงควรแสดงพินิจให้เห็นว่ากิจการของตนมี...
 - การวางแผนภายใน การจัดการกระแสเงินสดที่มีประสิทธิภาพ
 - ระบบบัญชี การตรวจสอบและควบคุมที่ดี
 - การเดินบัญชีที่เรียบร้อย ไม่มีผิดนัดหรือค้างชำระเงินกู้ หรือมีปัญหาเช็ดคืบ

สิ่งที่ผู้ประกอบการและลูกค้าของธนาคารควรคำนึงถึง... (ต่อ)

- การเตรียมพร้อมสำหรับ
 - การที่ธนาคารจะของบการเงิน เพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์สินเชื่อ
 - การพบปะกับ ผู้จัดการธุรกิจสัมพันธ์ หรือ ผู้จัดการสินเชื่อ
- การส่งเสริมให้การจัดสรรเงินทุน Capital Allocation และการจัดการความเสี่ยงที่ดี ภายใต้เกณฑ์ Basel II ท้ายที่สุดจะนำไปสู่การบริการลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเข้าถึงเงินทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพในขนาด

Bangkok Bank 渣打銀行
ธนาคารกรุงเทพ

Currency Exchange
Foreign Banking

Bangkok Bank

www.bangkokbank.com

We care for you wherever you are